

laajuisen soittolavan, ravintolapaviljongin sekä tarpeelliset penkit, kuitenkin sillä ehdolla, että näiden laitteiden piirustukset ennen työn käyntiin panoa alistettiin rahatoimikamarin tarkastettaviksi ja hyväksyttäväksi sekä että työn suorittamisessa noudatettiin kaupungin viranomaisten antamia ohjeita. Sen ohessa päätti¹⁾ kaupunginvaltuusto kaupungille lunastaa edellämainitut rakennukset suorittamalla 90 % niiden rakennuskustannuksista, kuitenkin enintään 90,000 markkaa, joka rahamäärä oli maksettava ennen elokuun loppua ja suoritettava kaupunginvaltuuston käyttövaroista.

Muihin puheenalaista tarkoitusta varten tarpeellisiin rakennustöihin nähden määräsi kaupunginvaltuusto, että ne oli keskustoimikunnan kustannettava, jolloin kaupunki sitoutui 85 %:lla ostohinnasta lunastamaan niihin käytetyn kelvollisen puuaineen joko tapulolituna tai, jos kaupungin yleisten töiden hallituksen harkinnan mukaan havaittiin kaupungille edullisemmaksi, purkamattomina rakennuksina.

Hevosten uittopaikan luovutus. Eläinsuojelusyhdistyksen tehtyä esityksen hevosten uittopaikkojen luovuttamisesta, päätti²⁾ kaupunginvaltuusto tähän tarkoitukseen osoittaa paikan Sörnäsän niemekkeeltä, Kulosaaren sillan viereltä.

Helsingin talvimerenkulun helpottaminen. Merenkulkuhallitus oikeutettiin³⁾ maksutta käyttämään valtion jäänsärkijäläivoille tarpeellista hiilikenttää sekä maksutta saamaan vesijohtovettä näille jäänsärkijäläivoille.

Lupa korkeajännitteisjohdon rakentamiseen kaupungin maan poikki. Kaupunginvaltuuston oikeutettua⁴⁾ sähkölaitoksen tekemään sopimuksen sähkövirran antamisesta Pakinkylän sähköosakeyhtiölle, keskusosuusliike Hankkijalle ja Äggelby elektriska belysningsaktiebolag yhtiölle, päätti⁵⁾ valtuusto oikeuttaa yllämainitut kuluttajat laaditun piirustuksen mukaisesti kaupungin maalle sijoittamaan patsaita ja tarkoitukseen tarpeellisen korkeajännitteisjohdon sillä ehdolla, että johto siirrettiin tai poistettiin omistajan kustannuksella, jos se tuli kaupungin katuverkon tielle tai muutoin oli häiriöksi kaupungin maiden käytössä; että jos jonkun yllämainitun kuluttajan kanssa tehty sopimus lakkaa voimassa olemasta, patsaat ja johdot poistetaan 6 kuukauden kuluessa hankintasopimuksen lakkaamisesta, jos kaupunki sitä vaatii, sekä muutoin sähkölaitoksen kanssa tehdyssä sopimuksessa⁴⁾ määrätyn ehdoin.

Oikeus saada pysyttää paikallaan eräs rakennus. John Stenbergin kone-tehdasosakeyhtiön anomuksesta, joka yhtiö Siltasaarenkadun tonttia n:o 1 koskevan maaliskuun 28 p:nä 1895 laaditun⁶⁾ kauppakirjan mukaan oli velvollinen viimeistään 1921 vuoden lopussa poistamaan tontille rakennetun kivirakennuksen, mikäli se sijaitsi Siltasaarenkatua varten varatulla alueella, päätti⁷⁾ kaupunginvaltuusto oikeuttaa mainitun osakeyhtiön 1925 vuoden loppuun pysyttämään rakennuksen semmoisenaan sillä ehdolla, että yhtiö tästä suoritti 10,000 markan vuosimaksun, 1922 vuoden alusta lukien.

4. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat asiat.

Huoneistojen osoittaminen kaupungin virastoille ja laitoksille. Sittenkun kaupunginvaltuusto budjetinkäsittelyn yhteydessä vuonna 1920 oli antanut valmisteluvaliokunnan toimeksi⁸⁾ ottaa yksityiskohtaisesti tarkastettavak-

¹⁾ Valt. pöytäk. 13. 4. 50 §. — ²⁾ S:n 24. 8. 48 §. — ³⁾ S:n 26. 1. 40 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 152. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 19. 10. 11 §. — ⁶⁾ Ks. julkaisua Berättelse angående Helsingfors stads kommunalförvaltning 1895 siv. 4. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 23. 2. 17 §. — ⁸⁾ Ks. 1920 vuod. kert. siv. 129.

seen kysymyksen ent. seurahuoneen huoneistojen käyttämisestä, teki valio-kunta seuraavan ehdotuksen puheenalaisten huoneistojen jakamiseksi:

Ensimmäisessä kerroksessa: eteisestä vasemmalla rahatoimikamari (osit-tain) ja eteisestä oikealla verotusvalmistelukunta (osittain). Toisessa kerrok-sessa: länsipuoli: rahatoimikamari (osittain); iso sali ja sitä ympäröivät huoneet: rahatoimikonttori; ent. Sofiasali: revisionikonttori; itäpuoli: verotusvalmistelu-kunta (osittain); Katariinankadun puoleiset huoneet: kaupungin sairaalain yllihallitus. Kolmannessa kerroksessa: kansanlastentarhain tarkastajatar, tilastokonttori, henkikirjoittajan konttori sekä kasvatuslautakunta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ehdotuksen, minkä ohessa valtuusto päätti¹⁾, että niistä virastoista ja laitoksista, jotka ennen olivat käyttäneet ent. seurahuoneen huoneistoja, musiikkilautakunnalle ja oikeusaputoimistolle oli annettava huoneisto revisionikonttorin ennen raatihuoneen ensimmäisessä kerroksessa käyttämästä huoneistosta, jota vastoin rahatoimikonttorille annetiin toimeksi hankkia sopiva huoneisto asuntotarkastuskonttorille.

Maistraatin marraskuun 24:nä 1920 päivätyyn kirjelmän johdosta, joka koski huoneiston osoittamista kaupunginvoudinkonttorille, päätti¹⁾ kaupungin-valtuusto, että rahatoimikonttorin raatihuoneella ennen käyttämä huoneisto oli luovutettava mainitulle konttorille.

Yllämainittujen muutostöiden sekä asianomaisten virastojen muutos-kustannustöiden suorittamiseksi osoitti¹⁾ valtuusto 665,000 markkaa ent. seurahuoneen muutostöiden tililtä.

Elintarvetoimikunnan Länsirannan talossa n:o 10 ennen käyttämain huoneiden sisustamiseksi työnvälitystoimiston huoneistoksi osoitti²⁾ kaupungin-valtuusto 76,700 markkaa, mikä rahamäärä merkittiin 1922 vuoden menosään-töön.

Puhtaanapitohallitukselle osoitettiin³⁾ huoneisto Kasarminkadun tontin n:o 7 piharakennuksesta, minkä ohessa valtuusto käyttövaroistaan Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalla myönsi 60,000 markkaa tarpeellisiksi havait-tujen huoneiston sisustustöiden suorittamista varten.

Kansakoulujen voimistelusalien käyttö. Työväen urheiluliiton Helsingin piirikunnan anomuksen luvan myöntämisestä kaupungin työläisten voimistelu- ja urheiluyhdistyksille saada harjoituksiaan varten käyttää kaupungin kansa-koulujen voimistelusalaja sinä aikana, jolloin niitä ei tarvittu koulujen omiin tarkoituksiin kaupunginvaltuusto jätti⁴⁾ huomioonottamatta, koska kansakou-luhuoneistojen käyttö on kansakoulujohtokuntain asia.

Leppäsuon huvilan huoneistojen käyttö. Sittenkun budjettiin merkitty 40,000 markan määräraha asuinhuoneistojen laittamiseksi Leppäsuon huvilaan oli osoittautunut riittämättömäksi⁵⁾, myönsi⁶⁾ kaupunginvaltuusto tähän tarkoitukseen 34,000 markan lisämäärärahan merkittäväksi 1922 vuoden meno-sääntöön. Samalla valtuutettiin⁶⁾ rahatoimikamari heti panettamaan kuntoon kaikki käyttämättä olleet mainitun huvilan asuinhuoneistot sekä, sittenkun mainitut työt oli suoritettu kulloinkin voimassa olevia vuokratariffeja sovel-taen vuokraamaan huoneistot sellaisille kaupungin viranpitäjille, jotka olivat asunnon puutteessa eivätkä sopivasti voineet asua kaupungin ulkopuolella.

Talousskalujen säilytysluoneiden luovuttaminen asuntoa vailla oleville henki-löille. Rahatoimikamari lähetti kaupunginvaltuustolle epäpävine lausuntoineen Helsingin vuokralaisyhdistyksen anomuksen, että kaupungin omistamista

¹⁾ Valt. pöytäk. 11. 5. 23 §. — ²⁾ S:n 30. 11. 43 § ja 30. 12. 2 §; vrt. 1920 vuod. kert. siv. 181. — ³⁾ Valt. pöytäk. 9. 3. 16 §. — ⁴⁾ S:n 24. 8. 44 §. — ⁵⁾ Ks. 1920 vuod. kert. siv. 37. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 8. 6. 11 §.

rakennuksista luovutettaisiin huonekalujen y. m. irtaimiston säilytyshuoneita asunnoistaan hädettäville henkilöille, minkä ohessa asunnonvälitystoimisto lähetti puoltamansa samanlaisen esityksen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ sekä periaatteellisista syistä että koska ei ollut käytettävänä tarkoitukseen sopivia huoneistoja ja sitäpaitsi oli vaikea harkita kutakin eri tapausta, evätä puheenaolevan esityksen.

Erään Hertonäsin huvilarakennuksen luovutus eräälle sairaanhoitajatar-yhtymälle. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ touko—marraskuun ajaksi »Helsingin kaupungin sairaanhoitajatarten lepokoti» nimiselle yhdistykselle maksutta luovuttaa Hertonäsissä sijaitsevan n. s. Stamerin huvilan käytettäväksi yhdistyksen jäsenten virkistyskotina sillä ehdolla, että yhdistyksen sääntöjen 2 § muutettiin seuraavaksi: »Yhdistyksen jäseneksi voi päästä jokainen Helsingin kaupungin palveluksessa oleva sairaanhoitajatar.»

Yhdistyksen myöhemmin tekemään anomukseen huvilarakennuksen käyttöoikeuden pitentämisestä vuodeksi eteenpäin, marraskuun 1 p:stä lukien, kaupunginvaltuusto myöntyi ³⁾.

Kumtähden sairaalarakennuksen käyttö. Sairaanhoitajatar-yhdistys oli valtioneuvostolta anonut, että Kumtähden sairaalarakennus, sittenkuin sen potilaat oli muutettu Meilansiin, luovutettaisiin yhdistykselle käytettäväksi valmistavan sairaanhoitajatar-keskuskoulun tarpeisiin. Anomus lähetettiin lausunnon saamista varten lääkintöhallitukseen, joka tiedusteli kaupunginvaltuustolta, suostuisiko kaupunki pysyttämään valtion kanssa puheenalaisesta sairaalasta tehdyn vuokrasopimuksen voimassa määrääjän loppuun eli tammikuun 1 p:ään 1929, siinä tapauksessa että valtio luovuttaisi sairaalan Sairaanhoitajatar-yhdistykselle. Asiaa esiteltäessä päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto vastaukseksi lääkintöhallitukselle ilmoittaa, ettei se, siihen nähden että kaupungin omat virastot ja laitokset olivat huoneistojen puutteessa sekä kun lähimmässä tulevaisuudessa kävisi välttämättömäksi hankkia lisätilaa kaupungin sairaaloille ja kasvatuslaitoksille, katsonut voivansa myöntyä esitykseen.

Lisämääräraha tavarasuojan vuokraamiseen Katajanokalta. Sittenkun kaupunginvaltuusto rautatiehallituksen esityksestä oli päättänyt ⁵⁾ valtionrautateiden tarpeisiin Helsingin makasiiniosakeyhtiöltä vuokrata erään tavarasuojan Katajanokalta satamarataa myöten saapuneen kappaletavaran säilyttämiseksi, oli tavarasuojan vuokraamiseen osoitettu määräraha kuitenkin osoittautunut tähän tarkoitukseen riittämättömäksi, minkä vuoksi kaupunginvaltuusto myönsi ⁶⁾ 2,100 markan lisämäärärahan suoritettavaksi 1920 vuoden tilierotuksesta.

Kunnallisen teurastamon työt. Vuonna 1913 päätti ⁷⁾ kaupunginvaltuusto kunnallisen teurastamon rakennettavaksi Sörnäsin niemekkeelle. Tähän tarkoitukseen osoitettiin 1911 vuoden obligatiolainasta 2,000,000 markkaa, minkä ohessa asetettiin rakennustoimikunta ryhtymään toimenpiteisiin rakennusyrityksen välittömäksi toteuttamiseksi sekä laadittutamaan rakennusyrityksen lopulliset piirustukset, kustannusarvion ja ohjelman, jotka oli alistettava kaupunginvaltuuston lopullisesti tutkittaviksi ja vahvistettaviksi. Piirustukset ja kustannusarvion rakennustoimikunta tarkasti ja hyväksyi vuosien 1914 ja 1915 kuluessa, laadittiin ohjelma keskuslämmitysjohtoon laittamiseksi teurastamoon ja sen varustamiseksi lämpimällä vedellä,

¹⁾ Valt. pöytäk. 30. 11. 9 §. — ²⁾ S:n 15. 6. 49 §. — ³⁾ S:n 30. 11. 48 §. — ⁴⁾ S:n 30. 11. 19 §. — ⁵⁾ Ks. 1919 vuod. kert. siv. 29. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 26. 1. 33 §. — ⁷⁾ Ks. 1913 vuod. kert. siv. 51.

laadittiin asianomaisten rakennusten konelaitteiden ja jäähdytyslaitteiden suunnitelmat, minkä ohessa ryhdyttiin alustaviin neuvotteluihin näiden töiden teettämisestä; lopuksi hyväksyttiin ehdotus rautatieraitteiden sijoittamiseksi teurastamoalueen itäpuolelle. Kesän 1914 alussa aloitettiin perustusta tasoitustyöt rakennuspaikalla, joita töitä jatkettiin vielä vuonna 1915, vaikkakin supistetussa mitassa. Keväällä 1915 voitiin neljän pienemmän rakennuksen kivijalka laskea ja rakennusten muuraamiseen ryhtyä. Tähän tarkoitukseen hankittiin tiiliä ja hiekkaa. Silloin vallinnut eräitten rakennustarpeiden puute ja korkeat hinnat saivat kuitenkin rakennustoimikunnan suurten lisäkustannusten välttämiseksi jättämään rakennustyöt toistaiseksi sillensä, minkä vuoksi lopulla vuotta 1915 teetettiin rakennuspaikalla melkoisesti supistetulla työvoimalla ainoastaan sellaisia maa- ja kivitöitä, joita voitiin suorittaa talvisaikaan ja jotka olivat välttämättömiä rakennustyön jatkamisen turvaamiseksi säännöllisten olojen palauduttua. Niinikään aloitettiin rautatieraitteen rakennustyöt.

Kun sittemmin rakennustoimikunnan kaupunginvaltuustolle tekemä esitys, että rakennustyöt uudelleen pantaisiin käyntiin, ei antanut kaupunginvaltuustolle toimeenpiteen aihetta ¹⁾ anoi ²⁾ rakennustoimikunta vapautusta tehtävästään ehdottaen samalla, että teurastamoa varten tehdyt laitteet sekä rakennuspaikalla olevat tarveaineet ja työkalut luovutettaisiin rakennuskonttorin haltuun ja teurastamon tiliä hyvitetäisiin näitten arvolla.

Asiaa esitettäessä päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto

peruuttaa kunnallisen teurastamon rakennustoimikunnan tehtävän;

antaa rakennuskonttorin toimeksi katselmuksen toimitettua ottaa hoitoonsa teurastamon valmiit osat sekä niitä varten hankitut rakennusaineet ja työkalut;

valtuuttaa rakennuskonttorin sopivalla tavalla muuttamaan rahaksi ne tarveaineet ja työkalut, joita ei voida edullisesti säilyttää teurastamon rakennustyötä varten taikka käyttää kaupungin muihin töihin;

teurastamon rakennustyön tiliä hyvitetäväksi rakennuskonttorin haltuun otettujen rakennusaineiden ja työkalujen arvolla sekä myös niiden myynnin tuottamalla puhtaalla voitolla; sekä

teurastamon rakennustyön tilille merkityt Sörnäsiniemelle Vanhan kaupunginlahden rantaan tehdyn rautatien kustannukset 1922 vuoden menosäännössä erotettaviksi mainitulta tililtä ja merkittäviksi eri tilille; sekä antaa rahatoimikamarin toimeksi aikansa tehdä esityksen rakennustyön jälleen aloittamisesta.

Mielisairaiden vastaanottolaitoksen aikaansaaminen. Huomauttaen, että mielenvikaisten luku suuresti oli lisääntynyt ja kaupungin kehittyessä suurkaupungiksi täytyi olettaa sinne siirtyvän erinäisiä ala-arvoisia aineksia, jotka ennemmin tai myöhemmin joutuisivat kaupungin rasitukseksi ja joita kaupunki lain mukaan oli velvollinen ottamaan hoitoonsa, oli sairaalaylihallitus Nickbyn mielisairaalan hallituksen esityksestä ehdottanut toimenpiteisiin ryhtymistä paikkojen luvun lisäämiseksi sairaalassa; Ylihallitus puolestaan ehdotti, että Nickbyn mielisairaalan paviljongit n:o:t 4 ja 8 rakennettaisiin uudelleen 3-kerroksisiksi laittamalla ullakolle huoneita hoitajille sekä että talousrakennuksessa tehtäisiin vähäisiä lisä- ja muutostöitä. Rahatoimikamari puolsi ehdotusta. Asiaa lokakuun 27 p:nä 1920 käsitellessään päätti kaupungin-

¹⁾ Ks. 1920 vuod. kert. siv. 34. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 14. — ³⁾ Valt. pöytäk. 24. 8. 24 §.

valtuusto palauttaa sen sairaalaylihallitukseen, jonka tuli hankkia selvitys siitä, oliko mahdollista ja kaupungille edullista tehdä valtion kanssa semmoinen sopimus, että Lapinlahden keskuslaitoksessa jokin määrä sijoja varattaisiin kaupungille m. m. sillä ehdolla, että kaupunki jollakin rahamäärällä otti osaa semmoisten sijain laittamisesta johtuviin kustannuksiin sekä huomioon ottaen ne suuret rahalliset vaikeudet, jotka kohtasivat Nickbyn mielisairaalan edelleen laajentamista aikaisemman suunnitelman mukaan, harkita, eikä kunnalle lain mukaan kuuluvaa mielisairaittensa hoitovelvollisuutta voitaisi täyttää kaupungille vähemmän kustannuksia tuottavalla tavalla.

Täyttääkseen annetun tehtävän oli ylihallitus kääntynyt Lapinlahden keskuslaitoksen johtajan professori Chr. Sibeliuksen puoleen, joka katsoi kaupunginvaltuustossa tehdyn ehdotuksen onnellisesti ratkaisevan kaupungin mielisairashoito-olojen järjestämiskysymyksen sekä ehdotti sopimuksen pohjaksi seuraavia ponsia:

1:o. Valtio luovuttaa Lapinlahden keskuslaitoksesta 40 sairassijaa, puolet miehille ja puolet naisille, äkillistä mielenvikaa sairastavain henkilöiden vastaanottolaitoksiksi.

2:o. Näillä sijoilla hoidetuista mielenvikaisista suorittaa kaupunki valtiolle samat päivämaksut, mitkä kannetaan valtion mielisairaaloissa.

3:o. Kaupunki maksaa valtiolle 800,000 markkaa, sillä ehdolla että valtio panettaa Lapinlahden keskuslaitoksen siihen kuntoon, että se muun tehtävänsä ohessa voi toimia Helsingin kaupungin mielenvikaisten vastaanottolaitoksena, samalla taaten näille potilaille sen laatuisen hoidon, mikä edellytetään annettavaksi yliopisto-opetusta varten perustetussa klinikassa.

4:o. Puheenalaisista 40 sijasta luovutetaan puolet heti, kun kaupunki on maksanut edellä mainitun rahamäärän, ja toinen puoli sittenkun keskuslaitos on mainituilla varoilla tarkoituksenmukaisesti laajennettu, joka tapauksessa viimeistään 12 kuukauden kuluessa rahain maksamisesta.

5:o. Jos uusi psykiatrinen klinikka rakennetaan, varataan siinä Helsingin kaupungille 40 sijaa vastamainittua tarkotusta varten.

Sairaalaylihallitus puolsi mainitunsuuntaisen sopimuksen tekoa valtion kanssa siihen nähden että Lapinlahden keskuslaitos vastasi niitä vaatimuksia, joita oli asetettava mielisairaiden vastaanottolaitokselle. Sairaalan palveluksessa olevat lääkärivoimat ja verrattain suuri hoitohenkilökunta olivat varsin ajanmukaisen potilaiden hoidon takeina. Perustamalla vastaanottolaitos Lapinlahden sairaalaan voitaisiin Kivelän sairaalassa edelleen hoitaa semmoisia pitkälistä mielenvikaa potevia, joiden pitkäaikainen pysyttäminen omaisista erillään vaikutti epäedullisesti potilaan terveydentilaan. Ehdotetun sijaluvun, 40 paikan, voitiin katsoa riittävän moneksi vuodeksi kaupungin tarpeisiin. Taloudellisesti yllähallitus piti ehdotusta kaupungille edullisena, vuosikustannukset, lukien 8 % peruspääomalle ynnä päivämaksut korkeimman veloituksen mukaan 40 potilaalta nousisivat 210,000 markkaan, jota vastoin vastaavat menot, siinä tapauksessa että kysymys ratkaistiin rakentamalla uusi laitos, olisivat 500,000 markkaa, sekä, jos lisärakennustöitä tehtäisiin Nickbyn mielisairaalassa, 380,000 markkaa. Edelleen huomautti yllähallitus, että kaupungin vastaanottolaitoksessa Kivelän sairaalassa ei ollut olemassa edellytyksiä levottomain, äkillistä mielenvikaa potevain henkilöiden järkipäraseen hoitamiseen.

Kaupunginvaltuuston antamaan jälkimmäiseen tehtävään nähden ilmoitti yllähallitus ottaneensa asian käsiteltäväkseen sekä jo ryhtyneensä toimiin mielenvikaisten antamiseksi entistä laajemmassa mitassa elätteelle maaseudulle.

Kivelän sairaalan ylilääkäri, ylim. professori E. Ehrnrooth esitti, huomauttaen, ettei kaupungin mielisairaaloissa vallitsevan sairassijainpuutteen hänen mielestensä voitu katsoa vielä vaativan ehdotettuja toimenpiteitä, että kaupunginvaltuusto odotellessaan ylihallituksesta annettavaa selvitystä valtuuston jälkimmäisestä tehtävästä, siirtäisi esillä olevan kysymyksen ratkaisun toistaiseksi.

Kaupunginvaltuuston palautettua¹⁾ asian sairaalaylihallitukseen, jonka tuli käydä asianomaisen valtionviranomaisen kanssa neuvottelemaan kaupungin maksettavan avustumäärän vähentämisestä suhteessa odotettavana olevaan hintatason yleiseen alenemiseen ja ylihallituksen kuitenkin ilmoitettua, että puheenaolevaa avustusta ei voitu vähentää 46,000 markkaa suuremmalla määrällä, päätti²⁾ valtuusto hyväksyä seuraavan ylihallituksen laatiman ehdotuksen kaupungin Lapinlahden sairaalaan suunnittelemaa vastaanottolaitosta koskevaksi sopimukseksi:

»1:o. Valtio luovuttaa Helsingin kaupungille Lapinlahden sairaalasta neljäkymmentä (40) sairassijaa, puolet miehille ja puolet naisille, vastaanottolaitokseksi äsken sairastuneille mielisairaille.

2:o. Mainituille sairaille antaa valtio sellaisen sairaanhoidon, joka voidaan edellyttää annettavan yliopistolliseen opetukseen tarkoitettussa klinikassa.

3:o. Kysymyksessä olevien sairasten poistamisesta vastaanottolaitoksesta päättää Lapinlahden sairaalan johtaja. Sairasten siirtämisestä vastaanottolaitoksesta huolehtii kaupunki.

4:o. Mainittujen sairassijojen luovuttaminen Helsingin kaupungille ei muuta Lapinlahden sairaalan velvollisuuksia sille säädettyjen ja vastedes säädettyjen määräysten mukaisesti muilla osastoillaan palvella Helsingin kaupungin mielisairashoitoa.

5:o. Jos valtio rakentaa uuden psykiatrisen klinikan, varataan siinä neljäkymmentä (40) sairassijaa mainituissa tarkoituksessa Helsingin kaupungille.

6:o. Kaupunki suorittaa tästä valtiolle korvaukseksi seitsemänsataaviisikymmentäneljä tuhatta (754,000) markkaa kerta kaikkiaan. Tästä määrästä maksetaan neljäsata tuhatta (400,000) markkaa huhtikuun 1 p:nä 1921 ja loput tammikuun 2 p:nä 1922.

7:o. Sairassijat jätetään tammikuun 1 p:nä 1922 Helsingin kaupungin käytettäväksi.

8:o. Kaupunki suorittaa puheena oleville sairassijoille sijoitetuista potilaista saman päivämaksun, jonka valtion mielisairaaloissa hoidettavat potilaat suorittavat.»

Rahatoimikamarille annettiin toimeksi²⁾ tehdä valtion kanssa lopullinen sopimus asiasta.

Autosuojaan sisustaminen. Rahatoimikamarin esityksestä, joka asiasta oli hankkinut kaupungin yleisten töiden hallituksen lausunnon myöntyi³⁾ kaupunginvaltuusto poliisimestarin anomukseen, että jos poliisilaitos saa aikaisemmin anomansa määrärahan uuden auton ostoon, sille sisustettaisiin autosuoja Aleksanterinkadun 22—24:ssä olevaan taloon ja osoitti³⁾ tähän tarkoitukseen 15,000 markkaa käyttövaroistaan Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalta.

Marian sairaalan sisustustyöt. Maitokeittion ja huuhdeltavan vesiklosetin laittamiseksi Marian sairaalan lastenosastolle osoitti⁴⁾ kaupunginvaltuusto 27,400 markkaa, mikä määrä oli merkittävä 1922 vuoden menosääntöön.

¹⁾ Valt. pöytäk. 9. 2. 21 §. — ²⁾ S:n 23. 2. 41 §; vrt. tätä kert. osasto II, Rahatoimikamari. — ³⁾ Valt. pöytäk. 23. 2. 16 §. — ⁴⁾ S:n 30. 11. 39 §.

Kivelän mielisairaalan muutos- ja lisärakennustyöt. Kaupunginvaltuustoon lähetetyn Kivelän sairaalan johtajan sairaalahallitukselle tekemän esityksen johdosta, että Kivelän sairaala pantaisiin ajanmukaiseen kuntoon sikäli, että järjestettäisiin tarpeellisia kylpyosastoja, ja erinäisiä leposaleja ja sisustettaisiin sopivia huoneita hoitohenkilökunnalle, päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto 1922 vuoden menosääntöön merkittäväksi 550,000 markan määrärahan Kivelän mielisairaalarakennuksen muutos- ja lisärakennustöiden teettämiseksi laadittujen piirustusten mukaan.

Rikhardinkadun kirjastotalon laajennus. Kaupungin yleisten töiden hallituksen tekemä esitys Rikhardinkadun kirjastotalon laajennustyön aloittamisesta viipymättä, jota työtä varten kaupunginvaltuusto jo vuonna 1920 oli pääasiassa hyväksynyt ²⁾ piirustukset, palautettiin ³⁾ rahatoimikamariin käsiteltäväksi 1922 vuoden budjettiehdotuksen laadinnan yhteydessä. Mainitun vuoden menosääntöä vahvistettaessa myönnettiin ⁴⁾ sittemmin tähän tarkoitukseen 2,000,000 markkaa.

Täydennystöiden teettäminen Eläintarhankadun kansakoulutalossa. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta esitti, että ne Eläintarhankadun kansakoulutalon työt, joita sodan alkamisen vuoksi vuonna 1914 ei voitu suorittaa, teetettäisiin loppuun, mutta päätti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto, sittenkun v. t. kaupunginarkkitehdin laskelma oli osoittanut, että kaikkien töiden suorittaminen nousisi melkoisiin määriin, että toistaiseksi ainoastaan koulukeittiö sisustettaisiin, johon tarkoitukseen valtuusto osoitti 35,000 markkaa maksettavaksi etuantina kaupunginkassasta sekä merkittäväksi 1922 vuoden menosääntöön. Samalla annettiin kaupungin yleisten töiden hallitukselle toimeksi ⁶⁾ mainitun vuoden budjettiehdotusta laatiessaan ottaa huomioon erinäisiin puheenalaisen kansakoulutalon täydennystöihin tarvittavat määrärahat ⁶⁾.

Budjettia vahvistaessaan valtuusto sittemmin osoitti ⁴⁾ 75,000 markkaa viimeainittuun tarkoitukseen.

Kansakouluhuoneiston sisustaminen Suomenlinnaan. Päättäen ⁷⁾ kansakoulun perustettavaksi Suomenlinnaan, myönsi ⁸⁾ valtuusto huoneiston kuntosanontamiseksi koulua ja opettajakuntaa varten etuantina 45,000 markkaa. Kun sittemmin osoittautui, että työt voitiin suorittaa 40,000 markalla, merkittiin ⁴⁾ tämä määrä 1922 vuoden menosääntöön.

Bengtsårin kasvatuslaitoksen uutisrakennukset. Kaupunginvaltuusto osoitti ⁹⁾ vuoden tilierotuksesta 12,800 markkaa lisäykseksi menosääntöön Bengtsårin kasvatuslaitoksen uutisrakennuksia varten merkittyyn määrärahaan.

Lisämääräraha Toivoniemen tilan uutis- ja muutosrakennustöitä varten. Kun menosääntöön Toivoniemen maatilaa uutta riilirakennusta ja navetan laajentamista varten merkitty 90,000 markan määräraha oli osoittautunut tarkoitukseen riittämättömäksi, osoitti ¹⁰⁾ kaupunginvaltuusto 28,000 markan lisämäärärahan maksettavaksi valtuuston käyttövaroista Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalta.

Saunan rakentaminen puhtaanapilolaitoksen tarpeisiin. Kun 1920 vuoden budjettiin pannuhuoneen ynnä saunan rakennuttamiseksi Malmin kaato paikalle merkityllä 50,000 markan määrärahalla voitiin rakentaa ainoastaan pannuhuone, anoi kaupungin yleisten töiden hallitus rahatoimikamarilta 65,000 markan lisämäärärahaa. Kamari, joka ei pitänyt saunan välitöntä

¹⁾ Valt. pöytäk. 30. 11. 38 §. — ²⁾ Ks. 1920 vuod. kert. siv. 18. — ³⁾ Valt. pöytäk. 8. 6. 28 §. — ⁴⁾ S:n 30. 12. 2 §. — ⁵⁾ S:n 15. 6. 47 §. — ⁶⁾ Vrt. tätä kert. siv. 138. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 207. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 15. 6. 14 §. — ⁹⁾ S:n 30, 11 32 §. — ¹⁰⁾ S:n 15. 6. 23 §.

rakennuttamista tarpeellisena, kehoitti hallitusta merkitsemään pyydetyn määrärahan 1922 vuoden budjettiehdotukseensa sekä ilmoitti toimenpiteettään kaupunginvaltuustolle. Asiaa esiteltäessä päätti ¹⁾ valtuusto puheenalaisen rakennustyön teettettäväksi hätäaputyönä ja osoitti tähän tarkoitukseen 70,000 markkaa käyttövaroistaan Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalta.

Kunnallisten työväenasuntojen rakennuttaminen. Vttn Väisäsen ja Suomen esitysehdotus kunnallisten työväenasuntojen rakennuttamisesta lähetettiin ²⁾ lausunnon saamiseksi rahatoimikamariin.

Voimistelusalin rakennuttaminen Vallilaan. Urheilulautakunnan esityksen voimistelu- ja kokoussalin rakennuttamisesta Vallilaan, jonka esityksen sekä rahatoimikamari että kaupungin yleisten töiden hallitus ehdottivat evättäväksi, mutta jota sosialilautakunta puolsi, kaupunginvaltuusto epäsi ³⁾, kuitenkin samalla määräten uudelleen otettavaksi käsiteltäväksi budjetin käsittelyssä. 1922 vuoden menosääntöön ei sittemmin merkitty ⁴⁾ määrärahaa tähän tarkoitukseen.

Ruokasalien sisustaminen keskuskeittolaan. Elintarvetoimikunnan esityksestä päätti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto: sisustuttaa erään pesulaitoksen ent. seurahuoneella käyttämän huoneiston keskuskeittolan ruokasaleiksi sillä ehdolla, että toimikunta suoritti kaikki huoneiston kuntoon panettamisesta johtuvat kustannukset; antaa ruokasalit vuokravapaasti kahdeksi vuodeksi, kesäkuun 1 p:stä 1921 lukien, toimikunnan käytettäväksi, ollen toimikunta velvollinen korvaamaan kaikki kaupungin menot huoneiston lämmityksestä; sekä antaa rahatoimikamarin toimeksi, siinä tapauksessa että keskuskeittolaa mainitun ajan umpeen mentyä pidettäisiin voimassa ja ruokasalit pysytettäisiin, sopia puheenalaisesta huoneistosta silloin maksettavasta vuokrasta.

Tullivartiokojujen lämmityskojeel. Neljän sähkölämmityskojeen asettamiseksi Katajanokan tulli- ja pakkahuoneen vartiokoiuihin sekä kahden tuollaisilla lämmityslaitteilla varustetun vartiokojun teettämiseksi Länsirannan tullihaaraosaston makasiiniosastoon kaupunginvaltuusto myönsi ⁶⁾ 9,600 markkaa merkittäväksi 1922 vuoden menosääntöön.

Valtioapu tavarakatoksien teettämiseksi. Rahatoimikamarin esityksestä oli valtioneuvosto päättänyt ottaa osaa tavarakatoksien teettämisestä Hieta- ja Jätkäsaareen koituviin kustannuksiin ⁷⁾ sillä ehdolla, että tavarakatokset olivat valmiina viimeistään tammikuun 15 p:nä 1921; että valtion osuus tavarakatoksien rakennuskustannuksista oli enintään puolet koko määrästä; että valtiolle varattiin oikeus saada katoksista käyttääh vähintään 3,000 m²; että, siinä tapauksessa ettei valtio tarvinnut mainittua alaa tai sen osaa, Helsingin kaupunki oli velvollinen valtion laskuun antamaan vuokralle täten käyttämättä olevan alan; sekä että tarpeellinen tila sitäpaitsi maksutta luovutettiin tulliviranomaisten tarpeisiin. Kun valtiolle varatun 3,000 m²:n suuruisen tavarakatoksen rakennuttamisesta olisi kustannuksia 750,000 markkaa, ja valtion yllämainittujen ehtojen hyväksyminen aiheuttaisi kaupungille muitakin kustannuksia ja rasituksia, kun edelleen ei ollut takeita siitä, että valtio suostuisi vaihtamaan valtion käytettäväksi varatun vastaisen vapaasataman alueella sijaitsevan katoksen muualla olevaan tavarakatokseen ja kun vihdoin ei ollut mahdollista määrääaikana rakentaa avustuksen saantia varten tarpeel-

¹⁾ Valt. pöytäk. 9. 2. 15 § ja 11. 5. 17 §. — ²⁾ S:n 7. 9. 18 §. — ³⁾ S:n 23. 3. 18 § ja 25. 5. 5 §. — ⁴⁾ S:n 30. 12. 2 §. — ⁵⁾ S:n 15. 6. 24 § ja 24. 8. 22 §. — ⁶⁾ S:n 13. 4. 19 §. — ⁷⁾ Vrt. 1919 vuod. kert. siv. 51.

lisiä tavarakatoksia, ehdotti rahatoimikamari, että kysymys valtioavun saamisesta puheenaolevaan tarkoitukseen saisi tällä kertaa raueta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ ehdotuksen.

Huoneiston teettäminen rautatietoimistolle Länsisatamaan. Valtionrautateiden toisen piirin piirihallituksen ilmoitettua, että Länsisataman satama-alueella tuskin saattoi syntyä mainittavaa liikennettä, ellei tavaratoimistoa voitu paremmin järjestää, päätti²⁾ kaupunginvaltuusto, joka jo vuonna 1916 oli velvoittanut³⁾ kaupungin tarpeen vaatiessa Hieta- ja Jätkäsaaresta maksettua luovuttamaan valtionrautateille tarvittavat konttorihuoneistot lämpöineen ja valoineen liikenteen tarpeisiin, että rakennuskonttorin Laivarannassa käyttämään rakennukseen oli Länsirannan rautatieliikenteen tarpeen tyydyttämiseksi sisustettava rautatietoimisto enintään 14,000 markan kustannuksin, mikä määrä oli suoritettava kaupunginvaltuuston käyttövaroista. Kaupungin yleisten töiden hallitus sai toimekseen⁴⁾ 1922 vuoden budjettiehdotukseensa merkitä tarpeellisen määrärahan vesi- ja viemärijohtojen laittamiseksi mainittuun huoneistoon.

Parakin teettäminen Sörnäsän satamaan. Sörnäisten satamatyöntekijäin ammattiosaston anomuksen johdosta, että Sörnäsän satamaan rakennettaisiin katos, missä satamatyöläiset voisivat sadesäällä saada suojaa ja jossa he voisivat nauttia ateriansa, oli rahatoimikamari hankittuaan kaupungin yleisten töiden hallituksen lausunnon, ehdottanut, että puheena olevalle paikalle rakennettaisiin 40 m²:n laajuinen siirrettävä parakki, joka annettaisiin haki-jain käytettäväksi sillä ehdolla, että he vastasivat mainitun parakin puhtaana-pidosta ja hoidosta. Parakin muutto- ja pystyttämiskustannukset arvioitiin 800 markaksi, mikä määrä oli suoritettava rahatoimikamarin käyttövaroista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁵⁾ kamarin ehdotuksen.

Makin teettäminen Vallilaan. Makin teettämiseksi Vallilan kauppahallin läheisyyteen kaupunginvaltuusto osoitti⁶⁾ käyttövaroistaan Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalta 7,500 markkaa.

Uusien asuinhuoneiden rakennuttaminen Seurasaaren ulkoilmamuseon vartijatupaan. Koska kaupunginvaltuusto vuonna 1914 oli osoittanut⁷⁾ 11,700 markkaa vartijatuvan rakennuttamiseksi Seurasaaren ulkoilmamuseon alueelle, mutta tämä määrä ei kuitenkaan ollut riittänyt ullakkohuoneiden sisustamiseen eikä tarpeellisten ulkokuoneiden teettämiseen, anoi muinaistieteellinen toimikunta, että kaupunginvaltuusto myöntäisi lisäksi 60,000 markkaa, josta määrästä 32,000 markkaa käytettäisiin huoneen ja keittiön laittamiseksi edellämainittuun ullakkokerrokseen vartijahenkilökuntaa varten sekä 28,000 markkaa vajan teettämiseen.

Eväten toimikunnan anomuksen muilta kohdin päätti⁸⁾ valtuusto puheena olevan ullakkokerroksen sisustamiseen käyttövaroistaan Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalta osoittaa 32,000 markkaa, minkä ohessa valtuusto huomautti toimikunnalle, että määräraha vartijatupaa varten aikaisemmin oli myönnetty ja nytkin myönnettiin sillä ehdolla, että rakennus jää kaupungin omaksi, jota vastoin valtion asia on kustantaa sen kunnossapito ja korjaukset.

Kaupungin uimalaitokset. Rahatoimikamari lähetti asiasta hankkimansa selvityksen kera Helsingin uimarien esityksen Humallahden uimalaitoksen laajentamisesta sekä kaksi Jyry nimisen yhdistyksen ja Helsingin työväen-

¹⁾ Valt. pöytäk. 26. 1. 15 §. — ²⁾ S:n 24. 8. 21 §. — ³⁾ Ks. 1916 vuod. kert. siv. 61.

— ⁴⁾ Valt. pöytäk. 24. 8. 21 §. — ⁵⁾ S:n 26. 1. 68 §. — ⁶⁾ S:n 8. 6. 13 §. — ⁷⁾ Ks. 1914 vuod. kert. siv. 43. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 23. 2. 35 §.

yhdistyksen tekemää esitystä uimalaitoksen rakennuttamisesta Mustikkamaalle. Kamarin kirjelmän oheinen, kaupungin yleisten töiden hallituksen laatima kustannusarvio päättyi ensinmainittuun työhön nähden 170,000 markkaan ja viimeinmainittuun rakennusyritykseen nähden 245,000 markkaan. 1922 vuoden budjettiehdotukseensa oli rahatoimikamari jo merkinnyt määrärahan Mustikkamaan uimalaitosta varten, mutta ehdotti Helsingin uimarien esityksen evättäväksi, koska kaupungin rahataloudelliseen asemaan nähden ei pitäisi molempia töitä yhtäaikaa teettää.

Lähetettyään asian kokonaisuudessaan budjettivaliokuntaan¹⁾ päätti²⁾ kaupunginvaltuusto 1922 vuoden menosääntöä vahvistettaessa eräitten Humalahden uimalaitoksen korjaustöiden teettämiseen myöntää 25,000 markkaa ja uimalaitoksen rakennuttamiseen Mustikkamaalle 245,000 markkaa.

Ent. seurahuoneen muutostyöt. Kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ v. t. kaupunginarkkitehti R. Eklundin laatiman ehdotuksen ent. seurahuoneen muutostöiksi, joiden kustannukset arvioitiin 545,000 markaksi.

Ylitettyjä kaupunkikiinteistöjen määrärahoja. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾, että eräät 1920 vuoden budjettiin kaupunkikiinteistöjä varten merkityt määrärahat sai ylittää kaikkiaan 56,116: 63 markalla sekä määrärahan ent. seurahuoneen vähäisiä korjaustöitä varten 5,665: 30 markalla.

Rakennusten ja maatilain korjaus ja kunnossapito. Rakennusten ja maatilain korjaukseen ja kunnossapitoon myönsi⁵⁾ kaupunginvaltuusto vuoden tilierotuksesta 90,000 markan lisämäärärahan, josta määrästä 60,000 markkaa erinäisiä korjauksia varten, 2,500 markkaa palolaitoksen rakennuksia varten, 1,000 markkaa Forsbyn kunnalliskotia varten, 500 markkaa rakennuskonttorin Kasarminkadun talossa n:o 21 olevaa huoneistoa varten, 10,000 markkaa poliisilaitoksen rakennuksia varten, 3,000 markkaa kauppahalleja varten sekä 13,000 markkaa lämpöjohtojen y. m. kunnossapitoa varten.

Maatilalautakunnan esityksestä myönsi⁶⁾ kaupunginvaltuusto vuoden tilierotuksesta 67,000 markkaa lisäyksenä budjettiin kaupungin omistamain maatilain rakennusten kunnossapitoa varten merkittyyn määrärahaan.

Sairaalan korjaukset. Käyttövaroistaan Sairaanhoidon nimisen pääluokan kohdalta kaupunginvaltuusto osoitti⁷⁾ 3,000 markkaa Kivelän sairaalan rakennusten korjauksia varten sekä 4,726 markkaa Humaliston sairaalan korjauksia ja vuokraa varten.

Sen johdosta että Nickbyn mielisairaalan sikalan ullaan vesikatto ja täyte olivat tulipalossa turmeltuneet, osoitti⁸⁾ kaupunginvaltuusto katon kuntoonpanettamiseksi 20,000 markkaa maksettavaksi valtuuston käyttövaroista Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalta.

Koska voima- ja polttoainetaloudellisen yhdistyksen toimittamissa Nickbyn mielisairaalan höyrykoneiston tarkistuskatsastuksissa oli käynyt ilmi, että mainitut sota-aikana hankitut höyrykoneet, joihin ei silloin voitu hankkia Saksassa valmistettuja erikoissäätelijöitä, olivat siinä määrin kuluneet, että ne ehdottomasti vaativat perinpohjaista korjausta ja mainittujen säätölaitteiden hankkimista, päätti⁹⁾ kaupunginvaltuusto koneiden korjaukseen ja kuntoonpanettamiseen osoittaa 44,000 markkaa maksettavaksi etuaintina kaupunginkassasta ja vastedes merkittäväksi 1922 vuoden menosääntöön.

Mainitun sairaalan akkumulaattoripatterien täydentämiseksi kaupunginvaltuusto myönsi¹⁰⁾ vuoden tilierotuksesta 1,000 markan määrärahan.

¹⁾ Valt. pöytäk. 30. 11. 12 §. — ²⁾ S:n 30. 12. 2 §. — ³⁾ S:n 11. 5. 23 §. — ⁴⁾ S:n 26. 1. 16 ja 30 § sekä 23. 2. 18 §. — ⁵⁾ S:n 14. 12. 20 §. — ⁶⁾ S:n 21. 12. 16 §. — ⁷⁾ S:n 30. 11. 32 §. — ⁸⁾ S:n 27. 4. 14 §. — ⁹⁾ S:n 24. 8. 19 §. — ¹⁰⁾ S:n 14. 12. 20 §.

Edelleen kaupunginvaltuusto myönsi¹⁾ kaupungin yleisten töiden hallituksen esityksestä erinäisiin kaupungin sairaalain korjauksiin sekä niiden kunnossapitoon 45,000 markan lisämäärärahan suoritettavaksi vuoden tilierotuksesta.

Määräraha suojuslaitteiden hankkimiseksi kunnalliskodin ja kulkutautisairaalan konelaitteisiin. Sen johdosta että Helsingin piirin ammattientarkastaja toimittamassaan kunnalliskodin ja kulkutautisairaalan konelaitteiden tarkastuksessa oli vaatinut puheenalaisiin laitteisiin teetettäväksi erinäisiä suojuslaitteita, päätti²⁾ kaupunginvaltuusto kehoittaa kaupungin yleisten töiden hallitusta teettämään mainitut työt sekä osoitti²⁾ tähän tarkoitukseen käyttövaroistaan Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalta 15,000 markkaa.

Ylitettyjä kauppahallien määrärahoja. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että eräät 1920 vuoden menosääntöön merkityt kauppahallien määrärahat sai ylittää kaikkiaan 32,136: 83 markalla.

Lisämääräraha kunnallisten työväenasuntojen kunnossapitoon. Someron tien ja Vanajantien varrella sekä ent. Hermannin lentoparakeissa olevien kunnallisten työväenasuntojen puhtaanapidon ja valaistuksen kustantamiseksi kaupunginvaltuusto osoitti⁴⁾ käyttövaroistaan Kaupungin kiinteä omaisuus nimisen pääluokan kohdalta 4,000 markkaa.

N. s. Sailors home korjaustyöt. Rahatoimikamarin Sailors home yhdistyksen kanssa vuonna 1914 tekemän Linnankadun taloa n:o 3 koskevan vuokrasopimuksen mukaan oli vuokralaisen m. m. ennen poismuuttoa palautettava huoneistot alkuperäiseen kuntoonsa. Siinä tarkoituksessa toimitutti rakennuskonttori korjaustöitä vuonna 1919, eri sotilasviranomaisten, jotka sota-aikana olivat taloa käyttäneet, muutettua sieltä⁵⁾. Kun kaupunki kuitenkin edelleen tarvitsi puheena olevia huoneistoja, uudistettiin⁶⁾ sopimus olemaan voimassa kesäkuun 1 p:ään 1921 ja talo annettiin suomenkielisten kansakoulujen käytettäväksi, minkä ohessa muutamia kansakoulutarkoituksiin tarpeettomia huoneita vuokrattiin kahdelle kaupungin virkamiehelle. Vuokravuoden päättyessä oli kaupunki vuokrasopimuksen määräysten mukaan velvollinen uudelleen panettamaan rakennuksen kuntoon, ja osoitti⁷⁾ kaupunginvaltuusto tähän tarkoitukseen 62,000 markkaa maksettavaksi etuantina kaupunginkassasta ja vastedes suoritettavaksi vuoden tilierotuksesta.

Määräraha vanhan kaasulaitosrakennuksen korjaustoihin. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁸⁾ kaupungin yleisten töiden hallituksen tulisijan rakennuttamiseen ja eräitten korjaustöiden teettämiseen kaupunginvoudin konttorin käytettäväksi luovutettuun vanhaan kaasulaitoksen huoneeseen käyttämään 7,500 markan määrän, joka oli suoritettava vuoden tilierotuksesta.

Hesperian puistossa olevan asuinrakennuksen korjaus. Vallitsevan asutuspulan aikana oli Hesperian puistossa oleva kaupungin omistama vanha puutalo luovutettu asuntotarkoituksiin yhteensä 27 hengelle. Kun rakennus oli varsin puutteellisessa kunnossa ja oli sen vuoksi kylmänä vuodenaikana asumaton, myönsi⁹⁾ kaupunginvaltuusto vuoden tilierotuksesta 15,000 markkaa tarpeelliseksi havaittujen talon korjaustöiden teettämiseksi viipymättä.

Erinäisten Merholman huvilarakennusten korjaukset. Eräitten kaupungin ostamain¹⁰⁾ Merholman huvilarakennusten korjausten teettämiseksi myönsi¹¹⁾

¹⁾ Valt. pöytäk. 14. 12. 20 §. — ²⁾ S:n 13. 4. 20 §. — ³⁾ S:n 26. 1. 16 § ja 23. 3. 8 §. —

⁴⁾ S:n 19. 10. 25 §. — ⁵⁾ Ks. 1919 vuod. kert. siv. 37. — ⁶⁾ Ks. 1920 vuod. kert. siv. 229. —

⁷⁾ Valt. pöytäk. 24. 8. 28 §. — ⁸⁾ S:n 14. 12. 24 §. — ⁹⁾ S:n 2. 11. 6 §. — ¹⁰⁾ Ks. tätä kert. siv. 25. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. 2. 11. 8 §.

kaupunginvaltuusto 10,000 markkaa, maksettavaksi etuantina kaupunginkassasta sekä merkittäväksi 1922 vuoden menosääntöön.

Kaupungin rakennusten ja laitteiden palovakuutus. Rahatoimikamari ilmoitti kehoittaneensa asianomaisia kunnan laitoksia ja toimihenkilöjä palovakuuttamaan kaikki asianomaisten viranomaisten hoidossa olevat rakennukset ja laitteet niiden täydestä silloisesta arvosta, kuitenkin kaupunkiin yhdistetyllä alueella sijaitseviin kivitaloihin nähden hankkimalla ainoastaan lisävakuutuksen lokakuun 1 p:ään 1921 asti. Tämän yhteydessä ehdotti kamari, että se valtuutettaisiin tämän jälkeen korottamaan viimeainittujen rakennusten palovakuutukset ainoastaan niihin määriin, joihin kaupungin arviomiehet vuonna 1920 olivat ne arvioineet ¹⁾. Esitystään perusteli kamari sillä, että puheenalaiset rakennukset paloturvallisuuteen nähden olivat hyvin rakennettuja, kaupungin palokunta oli tehtävänsä tasalla sekä suurin osa näistä rakennuksista jo oli n. s. kertavakuutuksella ainiaaksi vakuutettu, minkä vuoksi kaupungille todennäköisesti kävisi edullisemmaksi ottaa omalle vastuulleen osa mainittujen rakennusten palovaarasta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ rahatoimikamarin ehdotuksen.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Satamaradan kaksoisraiteiseksi laajentaminen. Kaupunginvaltuuston vuonna 1917 päätettyä ³⁾, että satamaradan laajentaminen kaksoisraiteiseksi Töölön tavara-asemalta Hieta- ja Jätkäsaaren satama-alueelle suoritettaisiin hätäaputyönä, ja määräraha tähän tarkoitukseen oli merkitty ⁴⁾ 1919 vuoden budjettiin, oli puheenalainen työ aloitettukin, mutta sittemmin kapinan alkaessa keskeytetty, minkä jälkeen se oli jätetty keskeneräiseksi odoteltaessa kaupungin satama-olojen järjestelysuunnitelman laatimista. Kun tämä selvitys oli edistynyt niin pitkälle, että oli saatu varmuus siitä, että oli sopivaa pysyttää satamarata paikallaan toistaiseksi, oli kaupungin yleisten töiden hallitus rahatoimikamarille esittänyt: että pengerrystyöt satamaradan laajentamiseksi kaksoisraiteiseksi Töölön tavara-aseman ja Ruoholahden väliseltä osalta saisi mahdollisimman pian panna käyntiin; että kaupunginvaltuuston vuonna 1918 satamaradan laajentamiseksi ja muihin sen yhteydessä oleviin töihin myöntämän määrärahan koko ylijäämän, 1,957,463: 86 markkaa, saisi käyttää pengerrystöiden jatkamiseen; sekä että kaupunginvaltuuston päätöstä ⁴⁾ Et. Rautatie- ja Työmieskadun tasoituksesta ja pistoraiteen rakennuttamisesta ainespilhalle ei toistaiseksi toteutettaisi, koska vastainen mahdollinen satamaradan suunnan muutos saattaisi nämä työt hyödyttömiksi.

Rahatoimikamari, joka tosin oli tietoinen siitä, että laajennustyön saataminen niin pitkälle, että kaksoisraide olisi liikennöitävässä kunnossa, todennäköisesti siirtyisi jonkin ajan päähän, jonka kuluessa teetettäväksi ehdotettu työ olisi hyötyä tuottamatta, oli työnpuutteeseen nähden ja kun puheenalaisessa työssä, joka sopivasti voitaisiin teettää talvikuukausina, 100 työmiestä saisi työansiota, myöntynyt kaupungin yleisten töiden hallituksen esitykseen. Toimenpide oli, vaikkakin se tiesi ainoastaan kaupunginvaltuuston aikaisemmin tekemän päätöksen toteuttamista, työn suuren merkityksen

¹⁾ Ks. 1920 vuod. kert. siv. 235. — ²⁾ Valt. pöytäk. 24. 8. 20 §. — ³⁾ Ks. 1917 vuod. kert. siv. 67. — ⁴⁾ Ks. 1918 vuod. kert. siv. 40.